

Από την Συγγραφέα **Ελένη Σαραντίτη**

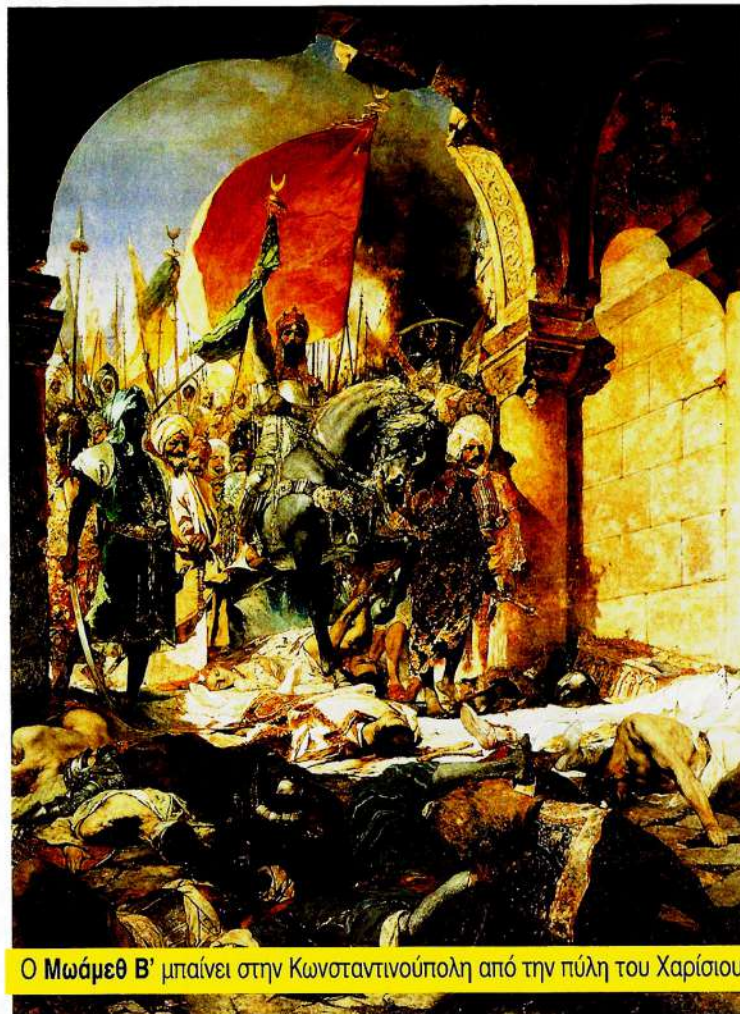
Ο Ιωάννης Παλαιολόγος -ο μεγάλος αδελφός του Κωνσταντίνου- στην πομπή των Μάγων, όπως ονόμασε την τοιχογραφία του ο **Benozzo Gozzoli** στο παρεκκλήσι των Μεδίκων στην Φλωρεντία. (Φώτο 2).

αντιμετωπίσουν μαζί τον εξ ανατολών κίνδυνο των Οθωμανών. Ανάμεσα στα πρόσωπα στην τοιχογραφία είναι ο Πατριάρχης **Ιωσήφ Β'**, καβάλλα σε ένα γαϊδουράκι. Ανθενωτικός ο Πατριάρχης δεν επέστρεψε ποτέ στην Πόλη. Πέθανε εκεί και είναι θαμμένος στην Santa Maria Novella.

Πολλοί μελετητές αναγνωρίζουν επίσης στην τοιχογραφία τον γέροντα τότε φιλόσοφο **Πλήθωνα Γεμιστό**, τον **Βησσαριώνα** και άλλους Βυζαντινούς λόγιους που συνόδευαν τον Αυτοκράτορα, όπως και γνωστές προσωπικότητες της Φλωρεντίας εκείνης της εποχής. Ανάμεσα τους ο ξανθός έφηβος, ο **Λορέντζο των Μεδίκων** αλλά και ο μικρός **Φιτσίνο** μετέπειτα φυσικός μάγος και μεταφραστής του Πλάτωνα, του Πλωτίνου και του Ερμή του Τρισμέγιστου !!!

Και στην Δύση; Πως άκουσαν αυτή την είδηση στην Δύση; Τι έκαναν, «θρήνησε» κανείς άραγε;

Ο **Γκιγιώμ Ντυφαί**, ήταν ήδη διάσημος αυλικός συνθέτης και 42 χρονών, όταν έφτασε στην Φλωρεντία το 1439 ο **Ιωάννης Παλαιολόγος**, με τις μεγαλύτερες προσωπικότητες της Κωνσταντινούπολης, για να ζητήσουν βοήθεια λόγω του οθωμανικού κινδύνου που ήδη άρχισε να τους κυκλώνει. Οι Βυζαντινοί, στα στενάχωρα αυτά πλαίσια, αποδέχτηκαν την απαίτηση του Πάπα να συζητήσουν την ένωση των εκκλησιών, Λατινικής και Ορθόδοξης, κάτι που θα ενδύμωνε την παραπαίουσα Βασιλείουσα. Ανάμεσα στις μεγάλες αυτές προσωπικότητες ήταν ο **Γεώργιος Γεμιστός** ή Πλήθων, ο **Βησσαριών**, ο **Γεώργιος Σχολάριος**, ο **Μάρκος ο Ευγενικός** και ο **Πατριάρχης Ιωσήφ**. Στην αυλή των Μεδίκων (που φιλοξένησε τους Έλληνες) την ίδια περίοδο φιλοξενήθηκε επίσης ο **Γκιγιώμ Ντυφαί** και είναι σχεδόν βέβαιο πως οι Έλληνες άπολαυσαν την μουσική του και την παρέα

Ο **Μωάμεθ Β'** μπαίνει στην Κωνσταντινούπολη από την πύλη του Χαρίσιου

Μωσαϊκό του Αρχαγγέλου Γαβριήλ

Αγία Σοφία, Κωνσταντινούπολη.

σαν τον Αυτοκράτορα, όπως και γνωστές προσωπικότητες της Φλωρεντίας εκείνης της εποχής. Ανάμεσα τους ο ξανθός έφηβος, ο **Λορέντζο των Μεδίκων** αλλά και ο μικρός **Φιτσίνο** μετέπειτα φυσικός μάγος και μεταφραστής του Πλάτωνα, του Πλωτίνου και του Ερμή του Τρισμέγιστου !!!

Εάλω η Πόλις.

Μια τοιχογραφία που αναπαριστά την πομπή εισόδου των Βυζαντινών Ελλήνων στην Φλωρεντία το 1438-9 για να συζητήσουν με τον Πάπα την ένωση των εκκλησιών ώστε να

του σε πολλά δείπνα των Μεδίκων !! Μετά την πτώση της Πόλης μόνο ο Ντυφαί (λόγω ίσως της γνωριμίας του με τους Έλληνες Σοφούς) έγραψε ένα μοιρολόδι, ένα θρήνο (lamento), και σκηνοθέτησε μια παράσταση - πομπή - δρώμενο μέσα στους δρόμους της πόλης όπου έβαλε μια μαυροφορεμένη γυναίκα αλυσοδομένη (η Κωνσταντινούπολη), να στέκεται όρθια και να θρηνηεί στην πλάτη ενός ελέφαντα !!!

Ακούστε τον θρήνο της Κωνσταντινούπολης που έγραψε αμέσως μετά την Άλωση ο **Γκιγιώμ Ντυφαί**, (Guillaume Dufay 1397-1474): <http://youtu.be/ky9onvBLAFw>

Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης υπήρξε το αποτέλεσμα της πολιορκίας της βυζαντινής πρωτεύουσας, της οποίας Αυτοκράτορας ήταν ο **Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος**, από τον οθωμανικό στρατό, με επικεφαλής τον σουλτάνο **Μωάμεθ Β'**. Η πολιορκία διήρκεσε από τις 6 Απριλίου έως την Τρίτη, 29 Μαΐου 1453 (Ιουλιανό ημερολόγιο). Όταν τελικά η Κωνσταντινούπολη αλώθηκε, η υπερχλιετής Βυζαντινή Αυτοκρατορία έπαψε να υπάρχει.

Το Βυζάντιο ήταν ήδη εξασθενημένο και διαιρεμένο τους τελευταίους δύο αιώνες, σκιά της παλιάς Αυτοκρατορίας. Η Άλωση του 1204 από τους Σταυροφόρους και αργότερα, μετά την επανάκτησή της το 1261, οι πολιτικές και θρησκευτικές ερίδες, η αδυναμία βοήθειας από την Δύση, η άσχημη οικονομική κατάσταση και η φυγή ανθρώπινου δυναμικού, οδήγησαν στη σταδιακή εξασθένηση και συρρίκνωση. Η κατάληψη της Καλλιπόλης το 1354 από τους Οθωμανούς, η οποία έφερε ορδές φανατικών μουσουλμάνων πολεμιστών στην Ευρώπη, σταδιακά κύκλωσε εδαφικά το Βυζάντιο, το οποίο έγινε το 1373 φόρου υποτελής στον Οθωμανό σουλτάνο. Έτσι, η Άλωση ήλθε ως φυσικό αποτέλεσμα και της αδιάκοπης επέκτασης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην ευρύτερη περιοχή. Οι συγκρούσεις ήταν ιδιαίτερα άνισες υπέρ των Τούρκων, σε σημείο που να μνημονεύεται από τις πη-

γές το τετελεσμένο της έκβασης της πολιορκίας. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται και στον ηρωισμό των πολιορκημένων και ιδιαίτερα του Αυτοκράτορα. Το γεγονός της πτώσης της «θεοφυλάκτου Πόλεως», άφησε βαθιά ίχνη στις πηγές της εποχής.

Απόρροια της Άλωσης ήταν η συνέχιση της εδαφικής προώθησης των Τούρκων. Κατά τα τέλη του 17ου αιώνα η Οθωμανική Αυτοκρατορία έφτασε στο απόγειό της, απειλώντας την Βιέννη. Πολλές φορές η Άλωση της Κωνσταντινούπολης χρησιμοποιείται από τους ιστορικούς ως γεγονός που σηματοδοτεί το τέλος του Μεσαίωνα και την έναρξη της Αναγέννησης. Πολλοί μάλιστα εξ αυτών συμφωνούν στο ότι η μαζική μετακίνηση πολλών Ελλήνων από την Κωνσταντινούπολη στην Ιταλία λόγω της Άλωσης έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του περιεχομένου και της φιλοσοφίας που ακολούθησαν τα πρόσωπα της Αναγέννησης.

Επακόλουθα της Άλωσης

Η Ορθόδοξη Βυζαντινή Αυτοκρατορία έ-

παψε πια να υφίσταται και στη θέση της ιδρύθηκε και αναπτύχθηκε η Μωαμεθανική Οθωμανική Αυτοκρατορία, της οποίας η πρωτεύουσα μεταφέρθηκε από την Αδριανούπολη στην Κωνσταντινούπολη που ονομάστηκε από τους Τούρκους Ισταμπούλ (από τη φράση εις την πόλιν) και παρέμεινε έδρα του κράτους ως την οριστική κατάλυσή του το 1922.

Το 1456 ο **Μωάμεθ Β'** απέσπασε από τους Φράγκους την Αθήνα και λίγο αργότερα υπέταξε όλες τις ελληνικές περιοχές, όπως και την Πελοπόννησο. Ο Παρθενώνας, που τότε ήταν εκκλησία της Θεοτόκου, μετατράπηκε με διαταγή του ίδιου σε τζαμί. Το 1461, η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας περιήλθε στην εξουσία των Οθωμανών. Την ίδια χρονιά καταλήφθηκαν και τα τελευταία υπολείμματα του Δεσποτάτου της Ηπείρου.

Η πτώση της Κωνσταντινούπολης σηματοδότησε την έναρξη της Τουρκοκρατίας στην Ελλάδα.

